

ชื่อหนังสือ: ศิลา มณี

ผู้แต่ง: วราภา

สำนักพิมพ์: พิมพ์คำ

ปีที่พิมพ์: 2511

จำนวนหน้า: 414 หน้า

ราคา: 250 บาท

เจ้าหญิงแสงฝาง หรือ งาม เจ้าหญิงวัยรุ่นแสนสวยจาก เมืองเชียงรัฐ เธอมีอายุสิบสี่ปี มาขอพบคุณหญิงอติติ บุรณโยธิน คุณหญิงผู้ยังสาวและสวยมาก เป็นภรรยาของ พลเอกจอมณรงค์ เมื่อคุณหญิงอติติได้พบกับเจ้าหญิงแสงฝางก็ถึงกับอึ้งไป ไม่ใช่เพราะเป็นเจ้าหญิง แต่เพราะเป็นลูกสาวคนเดียวของเธอ

อติติสมรสครั้งแรกกับ เจ้าฟ้าแสนหลวง เจ้าผู้ครองเชียงรัฐ รัฐอิสระทางภาคเหนือของประเทศไทย เจ้าอายุมากกว่าอติติถึงสองรอบ ความแตกต่างของอายุและความเจ็บเขิบเขิบของเชียงรัฐซึ่งอยู่ท่ามกลางขุนเขาและป่าไม้ทำให้อติติทนไม่ได้ สองปีหลังจากให้กำเนิดลูกสาวคือเจ้าหญิงแสงฝาง อติติทิ้งทุกอย่างที่เชียงรัฐกลับเป็นตัวของตัวเอง และต่อมาก็ได้สมรสกับพลเอกจอมณรงค์ เจ้าหญิงแสงฝางน้อยใจที่แม่ทอดทิ้งจึงไม่ยอมติดต่อกับคุณหญิงอติติเลย

เจ้าหญิงแสงฝางมากับ **หอมนวน** พี่เลี้ยงวัยกลางคน เจ้าแสงฝางไม่แสดงอาการที่บ่งบอกถึงความรักที่ลูกมีต่อแม่แต่อย่างใดเลย เธอบอกคุณหญิงอติว่าเจ้าฟ้าแสนหลวงป่วยและเธอจะไปเยี่ยม ขอให้คุณหญิงอติไปด้วย แต่คุณหญิงปฏิเสธ โดยอ้างสถานะที่ขณะนี้มีส่วนใหม่แล้ว และไม่เห็นด้วยที่เจ้าแสงฝางจะขาดเรียน แต่เจ้าแสงฝางยืนยันจะไป การพูดถึงเจ้าพ่อด้วยความรักและผูกพันอย่างลึกซึ้งแต่พูดกับผู้เป็นแม่อย่างห่างเหินราวพูดกับคนรู้จักผิวเผินทำให้คุณหญิงอติไม่ชอบใจ **ศติ** ลูกสาวของพลเอกจอมณรงค์ ลูกเลี้ยงของคุณหญิงอติ วิยไฉ่เลี้ยงกับเจ้าแสงฝาง สนใจเจ้าแสงฝางมากเมื่อรู้ว่าเป็นเจ้าหญิงจากเมืองเหนือ แต่เธอไม่รู้ว่าเจ้าแสงฝางเป็นลูกสาวของคุณหญิงอติ

เจ้าแสงฝางเดินทางไปเชียงรัฐคนเดียว **เจ้าสายบดี** มารับเจ้าแสงฝางที่สนามบินเชียงใหม่ เจ้าสายบดีเป็นลูกชายของ **เจ้าบัวหลวง** น้องสาวคนโตของเจ้าฟ้าแสนหลวง บิดาของเขาคือ **เจ้าวงตะวัน** เจ้าแสงฝางถามอาการของเจ้าพ่อทันที เขาบอกว่าอาการเจ้าฟ้าแสนหลวงไม่สู้ดี ท่านอยากพบลูกสาวคนเดียวซึ่งเป็นสุดดวงใจของท่าน เพราะมีเรื่องสำคัญมากจะพูดกับเธอ ท่านจึงยังระคองลมหายใจมาได้จนถึงวันนี้

เจ้าแสงฝางน้ำตาพรูเมื่อเห็นสภาพร่างกายที่ผ่ายผอมของเจ้าพ่อ เจ้าฟ้าแสนหลวงขอให้เจ้าแสงฝางรับช่วงปกครองเชียงรัฐต่อจากท่าน ขอให้เธอมีความอดทนและอย่าอับอายว่าเชียงรัฐเป็นเพียงเมืองเล็กๆ เป็นเพียงจุดๆ เดียวที่มองไม่เห็นในแผนที่ประเทศไทย เพราะมันคืออาณาจักรบ้านเกิดเมืองนอนของเจ้าแสงฝาง เจ้าแสงฝางให้สัญญาและเจ้าฟ้าแสนหลวงได้พูดเรื่องสำคัญกับเธอ ขอให้เธอสัญญาว่าจะไม่โกรธและเกลียดท่าน ท่านบอกว่าได้ให้ศิลาบดแก่เพื่อนรักที่สุดของท่านคือ **เจ้าคุณพระยาเพชรราชูทิศ** เจ้าคุณเป็นคนดีพร้อมทั้งจิตใจและชาติตระกูล ท่านจึงให้ศิลาบดไป ถ้าสุดที่ติดต่อกันก่อนพระยาเพชรราชูทิศถึงแก่กรรม ฝ่ายนั้นยังคงเก็บรักษาศิลาบดไว้อย่างดี เจ้าแสงฝางรู้ธรรมเนียมของเผ่าพงศ์ดีว่าการให้ศิลาบดซึ่งเป็นสมบัติล้ำค่าของเชียงรัฐและเป็นสิ่งเดียวที่สำคัญที่สุดในการย่างเข้าสู่ความเป็นหญิงสาวของเธอแก่อีกฝ่ายนั้นหมายความว่าอย่างไร

เจ้าบัวละวงสะอื้นใจเมื่อเจ้าแสงฝางถามว่าจะเอาศิลามนีคืนมาได้ยังไง เจ้าแสงฝางบอกว่าเธอเป็นเลือดเนื้อของเชียงรัฐ เธอไม่เคยอับอายในประเพณีโบราณของเชียงรัฐเลย และพร้อมจะปฏิบัติเหมือนหญิงสาวเชียงรัฐทั่วไป แต่เธออยากเป็นผู้มอบศิลามนีให้แก่ชายที่เธอพอใจ ไม่ใช่ใครก็ไม่รู้ที่เขากำลังหัวเราะเยาะเธออยู่ก็ได้ เจ้าบัวละวงบอกว่าเมื่อเจ้าคุณเพชรายุทธสิ้น ศิลามนีคงตกอยู่ที่ คุณหญิงเสมอใจ ผู้เป็นภรรยา เจ้าแสงฝางบอกว่าเมื่อเรียนจบจะกลับมาอยู่เชียงรัฐ เป็นสมบัติของเชียงรัฐ เป็นกำลังใจให้พลเมืองที่นี้ไปจนเธอแก่เฒ่า เธอจึงอยากได้ศิลามนีคืน เจ้าสายบตี๋วิ่งหน้าตาตื่นมาตามเจ้าแสงฝางว่า เจ้าฟ้าแสนหลวงสิ้นใจแล้ว เจ้าแสงฝางเสียใจมาก เธอสาบานว่าจะต้องเอาศิลามนีกลับคืนมาเป็นสมบัติของเชียงรัฐให้ได้ โดยเธอจะกลับกรุงเทพฯ ไปเรียนต่อให้จบและเธอจะอยู่อย่างสามัญชน จากนั้นไปจะไม่มีเจ้าหญิงแสงฝาง จะมีแต่ผู้หญิงที่ชื่อ งาม แสนหลวง เท่านั้น

ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ งามเรียนคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยเดียวกับศศิ ด้วยความขริ่ม เฉยเมย และไว้ตัวของงาม ทำให้หนุ่มๆ ประจำสามแยกปากหมาว่า เธอหยิ่ง ไม่มีใครรู้ชาติตระกูลของเธอ งามมี ชาลี หนุ่มผมยาวแต่งตัวมอมตามแบบฉบับชาวศิลปากรรับส่งเป็นประจำ

ภรต ราชเสนา หรือ ต้อม ลูกชายแท้ๆ ของคุณหญิงเสมอใจช่วยพี่ชายบุญธรรม นายแพทย์พิภพ ภัคดีพงศ์ หรือ ตัน พุดกับคุณหญิงเสมอใจขอยืมเงินและขอที่ดินทำคลินิก หลังจาก นพ.พิภพย้ายจากต่างจังหวัดเข้ามาอยู่กรุงเทพฯ และยังพุดเลยไปเรื่องหญิงสาวที่ นพ.พิภพรักและมีแผนจะแต่งงานกัน คุณหญิงเสมอใจไม่พอใจนักที่ นพ.พิภพจะลงเอยกับ เกศษกรหญิงอิสระ สุรคุปต์ เพราะท่านยังไม่เคยเห็นหน้า และเมื่อซักประวัติคร่าวๆ เธอเป็นแค่หญิงสาวในครอบครัวข้าราชการบ้านานูที่ไม่ร่ำรวยอะไร ท่านจึงไม่ค่อยเห็นด้วยและยังห่วงเรื่องหน้าตาของตระกูล ภรตอยากช่วยพี่ชายให้ถึงที่สุดจึงตามไปห้องนอนของแม่เพื่อช่วยพุดเชียร์ให้แม่เห็นด้วยกับความรักของพี่ คุณหญิงเสมอใจกำลังขนเครื่องเพชรเครื่องทองออกมาดูในจำนวนนั้นมีสร้อยมรกตเม็ดโตล้อมเพชรที่ใครๆ เห็นก็ต้องรู้ว่างามมากและค่ามหาศาล ภรตยิ่งประหลาดใจเมื่อแม่บอกว่ามีคนให้มา คุณหญิงเครียดเมื่อนึกถึงที่มาของสร้อยมรกต คุณหญิงเล่าให้ภรตฟังว่า นี่คือของหมั้นตามธรรมเนียมของเชียงรัฐ ฝ่ายหญิงจะหมั้นชายและเขาก็ได้หมั้นภรต ถึงฝ่ายโน้นจะเป็นเจ้า แต่ก็ยังเป็นเจ้าแห่งเมืองเล็กๆ ซึ่งท่านเห็นว่าต่ำต้อยและรังเกียจมาก แต่เมื่อเจ้าคุณผู้เป็นสามีสั่งไว้ก่อนสิ้นใจให้ท่านดำเนินการต่อ มิฉะนั้นต้องคืนสร้อยมรกตเส้นนี้ไป

ภรตไปหาชาลินีน้องชายแท้ๆ ของเขาที่เรือนพักหลังเล็กซึ่งชาลิ้มักใช้เป็นห้องสร้างสรรคงานศิลป์ของเขา ภรตถือวิสาสะเปิดดูภาพเขียนซึ่งชาลิคลุมผ้าไว้ ชาลิหวงภาพนี้มาก ภาพนั้นคือภาพพอเทรตครึ่งตัวหญิงสาวสวยอ่อนหวานมาก โภกศิระষะแบบสาวชาวบ้านลานนา โดยมีงามเป็นนางแบบให้กับชาลิ ในวันรุ่งขึ้น งามมาเป็นแบบให้ชาลิวาดภาพต่อจนเสร็จ ชาลิแนะนำงามให้รู้จักภรตว่าเป็นพี่ชายของเขา ภรตทักทายสั้นๆ กับงามแล้วไป เหมือนเยื่อหุ้มไม่สนใจเธอเลย งามเกิดอาการคอแข็งขึ้นมาทันที เธอแปลกใจที่คบกับชาลิมานานแต่ไม่รู้เลยว่าชาลินีนามสกุลราชเสนา แต่ที่เธอใจเต้นที่สุดคือการได้รู้จักภรต ราชเสนา เขาคณนี่เองคือผู้ครอบครองศิลามณีของเธอ

เมื่องามกลับถึงโรงงานผ้าไหมของเธอ งามเปลี่ยนเสื้อผ้าจากชุดนักศึกษาสาวสะอาดใสเป็นชุดสาวเหนือ แต่งหน้าเป็นสาวจัด ป้าหอมนวลบ่นเป็นห่วงงามที่ทำตัวเป็นนักศึกษายากจนไม่มีหัวนอนปลายเท้า โหนรถเมล์กลับบ้านทุกวันให้คนดูถูก หากต้องการดูใจผู้คน ตอนนี้ก็ได้เห็นใจชาลิแล้วว่าเป็นคนดีมาก ทำไมไม่ให้ชาลิรับส่ง งามไม่ต้องการให้ชาลิรู้ว่าเธออยู่ที่ไหน พันโทตติศักดิ์ หนึ่งในชายหนุ่มที่มาติดพันแม่เลี้ยงสาวเจ้าของโรงงานผ้าไหมพาเพื่อนมาซื้อเสื้อผ้าไหมเขาคือ ภรต ราชเสนา ภรตรู้สึกแม่เลี้ยงเหมือนใครที่เขาเคยเห็น แต่ก็นึกไม่ออก

คุณหญิงอติไม่เคยได้ข่าวลูกสาวอีกเลยนับตั้งแต่องามเดินทางไปเยี่ยมเจ้าพ่อ การเติบโตเป็นสาวของศศิทำให้คุณหญิงคิดถึงลูกงามของเธอมาก ด้วยว่าทั้งสองสาวอายุรุ่นราวคราวเดียวกัน คุณหญิงมีลูกชายกับพลเอกจอมณรงค์คนหนึ่ง ขณะนี้เพิ่งอายุสามขวบ

งานฉลองแซ่ยิดของคุณหญิงเสมอใจเป็นงานใหญ่ แยกหรือมากมาย ภรตให้ชาลิชวนงามมาร่วมงานด้วย เมื่อได้พบคุณหญิงเสมอใจ งามเห็นว่าท่านไม่ได้สวมศิลามณี งามกังวลว่าศิลามณีอยู่ที่ไหน และงามต้องใจหายเมื่อเห็นพลเอกจอมณรงค์ เธอเกรงจะพบแม่อดีตของเธอ แต่โล่งใจเมื่อรู้ว่านายพลมากับศศิ คุณหญิงเสมอใจเอาใจศศิมากจนออกนอกหน้า หลังอาหารงามและชาลิแยกตัวจากกลุ่มผู้คน ไปนั่งเล่นใกล้เรือนเล็กของชาลิ ถ้อยคำที่ชาลิแสดงความจงรักภักดีทูลนามอย่างยั้ง ทำให้งามทั้งสงสารและสมเพชชาลิ เธอพูดเป็นนัยว่าชาลิอาจคิดว่าเธอดี แต่เธออาจใช้ชาลิเป็นบันไดไปสู่อะไรบางอย่าง ซึ่งหากวันหนึ่งชาลิรู้ความจริง ชาลิจะเสียใจและเกลียดเธออย่างที่สุดก็ได้ ชาลิว่าถึงเขาจะต้องเสียใจเพราะงาม แต่ความเสียใจนั้นจะไม่มีวันทำลายความรู้สึกที่เขาหยั่งงามได้เลย

ภรตพาศศิมาที่เรือนของชาติเพราะศศิอยากดูภาพเขียน ชาติพาศศิเข้าไปดูภาพเขียนในบ้าน ภรตจึงอยู่กับงามสองต่อสอง งามรู้สึกว่บรรยากาศอึดอัดขึ้นมาทันใด ภรตตั้งใจพูดคุยว่ประสาทงาม เธอต่อปากต่อคำเขาไม่ลดละ ภรตนึกถึงแม่เลี้ยงสาวที่โรงงานผ้าไหม บอกงามว่หน้างามเหมือนแม่เลี้ยงสาวคนนั้น แต่ประชดประชันว่แม่เลี้ยงสาวอึมหวานช่างพูดช่างเอาใจ แต่งามตรงข้ามทั้งหมด งามว่เธอไม่มีทางเป็นแม่เลี้ยงคนนั้น เธอพูดประชดประชันเรื่องชาติกำเนิดที่เป็นคนต่างเมือง แต่เธอก็ทิ้งที่ภรตไม่ได้แบ่งชั้นวรรณะเลย เขาว่ถึงเป็นชาวเหนือแต่ก็เป็นคนไทยเหมือนกัน ภรตถามงามถึงเชียงรัฐ งามบอกว่รู้จักดีที่สุดเพราะเธอเกิดและโตที่นั่น ภรตตื่นเต้นมาก เขาถามงามถึงเจ้าหญิงแสงฝางว่เป็นอย่างไร งามว่เธอเป็นคนวงนอกไม่ค่อยรู้อะไรนัก ทำที่รู้เจ้านางเป็นคนสวย มักอยู่แต่ในวัง ไม่ค่อยออกไปไหน เจ้านางเกลียดความซุกซน วุ่นวายของโลกภายนอก ภรตแกล้งถามถึงประเพณีที่ผู้หญิงของผู้ชายแต่งงาน ทำใ้งามซ้กสงสัยว่เหตุใดภรตจึงพูดถึงประเพณีของเชียงรัฐและเจ้านางหรือว่ภรตจะรู้เรื่องของศิลามณีแล้ว

ศศิบังเอิญเจอกับชาติเมื่อรถเธอเสีย ชาติเข้ามาช่วยและพาศศิไปส่งที่มหาวิทยาลัย เธอรู้สึกถูกใจกับชาติเป็นอย่างมาก แต่ชาติกลับนิ่งเงียบเพราะมีใจใ้งามเพียงคนเดียว

งามกลับจากมหาวิทยาลัย ป้าหอมนวลบอกว่ภรตมาหาและจะกลับมาใหม่ตอนค่ำ ทุกครั้งที่ได้ยินชื่อภรต งามใจเต้นระริ้วด้วยสาเหตุที่ตอบตัวเองไม่ได้ แต่ก็ยินดีว่เมื่อภรตตามเธอ นั่นหมายถึงซ้ชชนะกำลังเดินมาหาเธอ หากภรตหลงรูปโฉมของเธอ เธอก็จะใ้ความงามปอกลอกเอาศิลามณีกลับคืนมา

งามในสภาพแม่เลี้ยงสาวดูงามยิ่งนักในสายตาภรต ภรตเอ่ยปากชวนแม่เลี้ยงไปทานอาหาร แม่เลี้ยงตกปากรับคำทันที เมื่อภรตกลับถึงบ้าน ชาติบอกภรตว่เขาตกลงใจเข้าร้านที่ภรตติดต่อใ้เปิดแสดงภาพเขียน และจะเอาภาพสาวชาวป่าที่งามเป็นแบบไปโชว์ด้วย แต่จะไม่ขาย คุณหญิงเสมอใจถามเรื่องว่ค้ำคาใจตั้งแต่งงานเลี้ยงแซยิดว่งามเป็นใคร รู้สึกผิวเหลืองเหมือนสาวเหนือ ชาติเงิบ เขาคบหากับงามมานานแต่ไม่เคยรู้เลยว่งามเป็นใครมาจากไหน ภรตเลยตอบแทนว่เป็นสาวเหนือเป็นชาวเชียงรัฐ

คุณหญิงเสมอใจได้ยื่นก้นึงถึงเรื่องศิลาบณี ท่านรังเกียจและดูถูกงามทันที และตั้งชาลีให้ระวังการคบกากับงาม คอกย้าว่าผู้หญิงเชียงรัฐรักผู้ชายคนไหนจะสู้ขอเลยทันที อีกหนอยงามคงสู้ขอชาลีเหมือนที่ภรดโคนเจ้าหญิงเชียงรัฐสู้ขอมาแล้วตั้งแต่เด็ก แต่ชาลีไม่สนใจ ภรดวางแผน เขาบอกแม่ว่าเขาจะตั้งชาลีออกมาจากงามให้ได้ ภรดทะเลาะกับชาลี ดูถูกว่างามไม่มีหัวนอนปลายเท้าจะปอกลอกชาลี ชาลีปกป้องงามจากคำกล่าวหาของภรด ภรดทำพ่นนให้คอยคว่างงามจะโอนเอนมาหาเขาทั้งๆ ที่ชาลีสนิทสนมกับงามก่อนเขาและมากกว่าเขา

ภรดมาพบแม่เลี้ยง เขาคูยกกับเธอเรื่องความหัวอ่อนและอารมณ์อ่อนไหวของชาลีที่ทำให้ลุ่มหลงผู้หญิงซึ่งแม่ไม่ชอบ และยว่าผู้หญิงคนนั้นซึ่งคืองามให้งามฟังอีกด้วย เขาว่าเมื่อเห็นแม่เลี้ยงครั้งแรกเขาคิดว่าเป็นคนเดียวกับผู้หญิงคนนั้น แต่แม่เลี้ยงต่างจากผู้หญิงคนนั้นมาก ภรดว่าแม่มองผู้หญิงไว้ให้ชาลีแล้ว แต่ไม่ได้บอกว่าคุณหญิงคนนั้นเป็นใคร ภรดชวนไปข้างนอก ตลอดทางแม่เลี้ยงยิ้มหวานคยสนุกกับเขา แต่ใจบอกตัวเองว่าเกลียดนายภรดคนนี้นัก เขาคูถูกงาม แสนหลวง ไม่รู้เลยว่าจุดได้คำคอกเข้าเต็มๆ ภรดพาแม่เลี้ยงไปคูกเกลเลอริชองชาลี เธอแทบทำหน้าไม่คูก เกรงชาลีจับได้ เธอเห็นภาพงามที่ชาลีวาดแวนอยู่ในที่ที่ค่อนที่สุด เมื่อชาลีมาค้อนรับและบอกว่าเขาไม่ขายภาพสาวชวาป่าที่เขาตั้งชื่อว่างาม เขาพุดถึงผู้เป็นนางแบบอย่างคยคองภาคภูมิใจยั้งนัก งามรู้ว่าเขาจริงใจเสมอค้อนเสมอปลาย ความจริงใจของชาลีเกือบจะละลายทิจูชองงามค้อนตระกูราชเสนาลงได้ ชาลีคอกใจเมื่อเห็นหน้าหญิงสาวที่ภรดแนะนำว่าเป็นแม่เลี้ยงเจ้าของโรงงานผ้าไหม แต่เมื่อแม่เลี้ยงไม่ได้แสดงทีทำว่าจะป็นงาม ชาลีจึงนึ่งไป แต่ด้วยสายตาของผู้ป็นจิตกร เขาคิดว่ารูปร่างหน้าตาเช่นนี้ไม่น่าจะมีช้ำป็นคนที่สอง แม่เลี้ยงยยืนย่นอยากได้ภาพเขียนที่ชื่องาม ชาลียยืนย่นไม่ขาย

ภรดเริ่มคินแผนแยกชาลีจากงาม เขาไปหางามที่มหาวิทยาลัย คอกคูกกับเธอเรื่องชาลีว่า ทั้งแม่และเขาเห็นวาชาลีควรได้แต่งงานกับหญิงที่มีสกุลรุนชาติและคิพร้อมหมค และเธอคนนั้นคือคสิ ภรดขอให้งามคิตัวคอกห่างจากชาลีคยคบชายอื่นแทน และเพื่อใหชาลีแนใจว่างามทั้งชาลีจริง ภรดเสนอคตัวเองป็นคนรักช้วคราวของงาม งามคูกค้อนและคูกคูกแคลนจนทั้งเจีบทั้งคั่น แต่ที่เธอเจีบปวคนักคือการที่เธอค้องทำร้ายชาลีเพื่อนแท้คนเดียวที่จริงใจค้อนเธอที่สุด แต่จะทำอย่างไรได้ในเมื่อเธอป็นคนเริ่มทุกอย่างเอง เริ่มด้วยความคั่นด้วยปณิธานแรงกล้าที่จะเอาศิลาบณีคิน งามรับปากภรดจะคิตขาดชาลี

แม่เลี้ยงงามดีใจมากเมื่อภรตนำภาพเขียนชื่องามของชาติไปให้ ภรตไม่รับเงินค่าภาพเขียน บอกว่าเป็นของขวัญจากเขา แม่เลี้ยงจึงสวนกลับว่าเป็นของขวัญเพื่อการจากกัน ภรตเครียดขริมทันที งามรู้สึกว่าการปลอมตัวของเธอไม่ทำให้เธอเข้าถึงศิลา มณี แต่กลับจะทำให้เธอกับภรตผูกพันกันยิ่งขึ้น เธอต้องตัดเขาแล้ว เธอบอกภรตว่าเจ้าสายบดีจะมาหาเธอวันนี้ ภรตสรุปว่าเจ้าสายบดีคือเจ้าของเธอ เขาลากลับทันที

ในงานแข่งขันฟุตบอลประเพณีจุฬา-ธรรมศาสตร์ ภรตยังเจ็บแค้นแม่เลี้ยงเลยพาไปถึงงามด้วย เขาเตือนชาติให้เตรียมรับความโลเลใจง่ายชอบหลอกล่อชายให้คิดบ่วงของผู้หญิง ชาติไม่สนใจ ภรตเข้ามาดูแข่งบอลด้วย เมื่อเจอกับงาม ภรตดึงงามไปต่อหน้าต่อตาชาติและศศิ บอกชัดเจนว่างามกับเขานัดกันไว้ งามไม่ขัดขืน เธอต้องรักษาสัจจะ ชาติแทบหัวใจสลาย เขาไม่เข้าใจว่าเหตุใดงามเปลี่ยนที่ท่ากะทันหันมาก เขาไม่เชื่อว่าเธอจะเป็นหญิงใจโลเลดังที่พี่ชายพยายามพูดขึ้นมา งามขึ้นรถไปกับภรต เธอเสียใจมากที่ทำร้ายความรู้สึกของชาติ ภรตพูดเกมบังคับเธอว่า จากนั้นไปงามจะไปไหนโดยไม่มีเขาไม่ได้จนกว่าชาติจะแต่งงานกับศศิ หากงามจะพิสูจน์ตัวเองตามที่งามเคยบอกว่าคบกับชาติด้วยความบริสุทธิ์ใจ งามต้องรองจนกว่าชาติลงเอยกับศศิแล้วเขาจึงจะปล่อยมือจากเธอ

ชาติกับภรตทะเลาะกันเรื่องงามอย่างหนัก จากวันนั้นชาติเปลี่ยนแปลงตัวเองอย่างสิ้นเชิง ชาติไปหาศศิ ทำเป็นร่าเริงจีจี้กับเธอกลับใจที่เจ็บจนชาของตัวเอง ศศิมีความสุขยิ่งนัก

คุณหญิงเสมอใจยังประณามงามในฐานะสาวเหนือให้ภรตได้ยืม ภรตแก้ต่างแทนงาม เขาคิดว่าตัวเองทำกับเธอเกินไป ที่ผ่านมามีงามองงามผิดๆ เพราะเขายังไม่เคยรู้ความจริงด้วยตัวเขาเอง คุณหญิงเสมอใจรื้อฟื้นที่ท่านเคยลั่นวาจาว่าหากชาติและภรตแต่งงานกับผู้หญิงที่ท่านไม่ชอบจะไม่ได้มรดกจากท่านเลย ภรตออกจากห้องมารดามาเจอกับชาติ ชาติได้ยืมทุกอย่างที่แม่พูด คำพูดของคุณหญิงเสมอใจครั้งนี้ทำให้พี่น้องกลับคืนกลมเกลียวกันได้ เพราะต่างเข้าใจและเห็นใจงามด้วยกันทั้งคู่ ภรตเสียใจที่มองงามผิดๆ และทำไม่ดีกับงามไว้มาก เขาอยากชดใช้ ภรตตั้งใจจะเอาศิลา มณี ไปคืนที่เชียงใหม่แล้วกลับมาของงามแต่งงาน

จนวันแต่งงานของชาติกับศศิ ศศิพางามไปแนะนำกับคุณหญิงอติดี เธอจ้างงามได้ งามไม่ยอมเรียกแม่ว่าแม่ เรียกว่าคุณหญิงทุกคำ ถึงเวลารดน้ำสังข์ งามยื่นเป็นเพื่อนเจ้าสาวด้วยใจเด็ดเดี่ยว เธอส่งสารชาติจนแทบจะร้องไห้

เมื่อเสร็จพิธีรดน้ำสังข์งามเป็นเหน็บดินไม่ไหว ภรตโอบประคองเธอไปนั่ง เขาเป็นชายคนแรกที่ได้กอดเธอแนบชิด งามรู้สึกว้าวมัสนั้นนุ่มนวลจริงใจยิ่งนัก ภรตรู้สึกว่าเขาทำผิดกับงามอย่างมาก เขาพยายามขอโทษ งามไม่สนใจบอกว่าเธอทำเพราะพันธะที่รับปากเขา ทันที้ที่เสร็จสิ้นงานแต่งงานเธอถือว่าเธอเป็นอิสระจากพันธะกับภรต คุณหญิงอติติมาเจอ ขอกุญกับงามเป็นส่วนตัว งามยังคงน้อยใจแม่ คำพูดของงามทำให้คุณหญิงอติติมาใจจนร้องไห้ งามใจอ่อนยอมเรียกแม่ว่าแม่และเล่าเรื่องที่เธอเป็นงาม แสนหลวงผู้ยากจนไม่มีสกุลรุนชาติกับเรื่องศิลามณีให้แม่ฟัง

งามกลับถึงเชียงรัฐบ้านเกิด ได้ไปกราบอัฐเจ้าพ่อที่ภูเจ้าในวัดสวนดอก ถ้อยคำอธิบายของเธอเศร้า นัก เธอบอกเจ้าพ่อว่ากลับมาเชียงรัฐอย่างผู้แพ้ หัวที่สุดที่จะให้ความอบอุ่นจากเชียงรัฐเป็นเครื่องสมานหัวใจของเธอ เจ้าหญิงแสงฝางกราบการวะอัฐผู้เป็นบิดาด้วยน้ำตา

เจ้าสาวยศิพาเพื่อนคือ เจ้าชายกาวิล แห่ง รัฐไชยาบุรี มารู้จักกับเจ้าแสงฝาง เจ้าชายกาวิลเพิ่งกลับจากฝรั่งเศสและมาท่องเที่ยวเชียงรัฐ เขาอุปชั้วปานกับจรกา เจ้าชายกาวิลรักเจ้าแสงฝางทันทีที่เห็นและรู้ว่าแสงฝางมีคู่หมั้นแล้วชื่อ ภรต ราชเสนา

ภรตบอกชาลีว่างามหายไปตั้งแต่วันรุ่งขึ้นที่ชาติแต่งงาน และเธอลาออกจากมหาวิทยาลัยแล้ว คำพูดและท่าทางเหมือนโกสัตายของพี่ชายทำให้ชาลีถามว่าเขารักงามหรือ ภรตยอมรับว่าเขารักและต้องการแต่งงานกับงาม ภรตเล่าให้ชาลีฟังว่ามารดาเคียดแค้นให้แต่งงานกับลูกสาวของของ คุณพระอายุศ ภรตขอศิลามณีไปคืนเชียงรัฐ เขาอยากหมดพันธะกับเจ้าหญิงแสงฝางเพื่อแต่งงานกับงาม ไม่แคร์แล้วว่างามจะเป็นใครมีหัวนอนปลายเท้าหรือไม่

ภรตเขียนจดหมายถึงเจ้าหญิงแสงฝางขอยกเลิกการหมั้นและจะเอาศิลามณีไปคืนที่เชียงรัฐและขอพบเจ้าหญิงเพื่อเชิญไปงานแต่งงานของเขา เจ้าแสงฝางถือว่าจดหมายฉบับนี้เยาะเย้ยกันโดยตรง เธอรู้สึกว้าวมัสนั้นนุ่มนวลจริงใจยิ่งนัก ภรตดูถูกเธอ แล้วยังจะมาดูหน้าเธอถึงเชียงรัฐเยาะเย้ยกันอีกด้วย เจ้าแสงฝางจึงตัดสินใจแต่งงานกับเจ้าชายกาวิล

ภรตเดินทางมาถึงเชียงรัฐขอพบเจ้าหญิงแสงฝาง แต่เจ้าหญิงไม่อยู่ ภรตจึงจะไปรอที่เชิงดอยระหว่างทางมีรถจี๊ปคันหนึ่งแล่นเร็วมาก และรถของภรตแล่นสวนด้วยความเร็วมากพอกัน จึงหลีกกันไม่พ้นพุ่งชนกันอย่างแรง แสงฝางฟื้นขึ้นที่โรงพยาบาลโดยไม่บาดเจ็บอะไรมาก พยาบาลบอกเธอว่าชายที่มากับรถอีกคันแขนหัก ศีรษะแตก แสงฝางจึงไปเยี่ยมชายคนนั้น เธอตกใจเมื่อเห็นว่าเขาคือภรต แสงฝางจัดการให้ภรตได้อยู่ห้องพิเศษ ภรตฟื้นมาเห็นงามด้วยความดีใจที่สุด เขาบอกว่าคิดถึงเธอใจแทบขาดและพยายามตามหาเธอ ภรตเล่าเรื่องที่เขาไปเชียงรัฐแต่ไม่พบเจ้าหญิงแสงฝาง งามโกหกภรตว่าเธอเป็นคนรับใช้ของเจ้าหญิงแสงฝาง ภรตว่าเขาจะถอนหมั้นเจ้าหญิงมาแต่งงานกับคนใช้ งามซ็อกไปเลย เธอไม่นึกฝันเลยว่าจะได้ยินคำนี้จากภรต ภรตขอให้งามรอเขาหายป่วยแล้วเขาจะแต่งงานกับเธอ แต่งามปฏิเสธ เธอเชิญภรตมาร่วมงานแต่งงานของเจ้าแสงฝางกับเจ้าชายกาวิล

คุณหญิงอติตัตตสินใจจะเปิดเผยความจริงเรื่องงาม แสนหลวงแก่ภรต ชาลียบอกว่าภรตไปเชียงรัฐเอาศิลามณีไปคืน คุณหญิงอติเปิดเผยกับชาลีและศศิว่างามเป็นลูกสาวของเธอ พ่อของงามคือเจ้าฟ้าแสนหลวงแห่งเชียงรัฐ งามคือเจ้าหญิงแสงฝางคู่หมั้นของภรต คุณหญิงอติเล่าสาเหตุที่เจ้าแสงฝางเข้ากรุงเทพมาตามหาศิลามณีให้ชาลีและศศิฟังทั้งหมด

เจ้าชายกาวิลกลับมาพร้อมของบรรณาการ และในวันงานขันโตก เจ้าสายบดียังบ่นไม่ชอบใจที่แสงฝางถือแต่ทีฐจะแก้แค้นภรต สายบดียาภรตไปนั่งกับเจ้าชายกาวิล กาวิลหงุดหงิดทันใดเมื่อสายบดีแนะนำว่าหนุ่มรูปงามผู้นี้คือ ภรต ราชเสนา และก็มีเสียงขานชื่อเจ้าหญิงแสงฝางแล้วผู้คนลุกยืนต้อนรับ ภรตรู้สึกเหมือนถูกใครควักหัวใจกระชากอย่างแรง เจ้าหญิงแสงฝางคู่หมั้นของเขานั้นคือ งาม แสนหลวงซัดๆ และแวบหนึ่งที่เจ้าหญิงสบตาเขา ภาพความหลังต่างๆ ผุดพรายในความทรงจำ เธอมิใช่เพียงเป็นงาม แสนหลวง เธอยังเป็นแม่เลี้ยงสาวเจ้าของโรงงานผ้าไหมอีกด้วย

ภรตเพิ่งตาสว่างวันนี้ ความรัก ความแค้น ความถือตัวทำให้เลือดในกายแล่นพล่าน คำบอกเล่าของงาม แสนหลวงที่ว่าเจ้าหญิงแสงฝางกับเจ้าชายกาวิลกำลังจะแต่งงานกัน ที่ทำให้ภรตดีใจว่าเขาจะเป็นอิสระได้แต่งงานกับหญิงอันเป็นที่รัก กลับกลายเป็นว่างาม แสนหลวงจับเขาเชิดเป็นเป็นหุ่นอย่างสนุกมือ ภรตบอกว่าจะกลับกรุงเทพวันรุ่งขึ้น

แสงฝางใจหาย จากนั้นทั้งตาทั้งใจของภรตว่างเปล่า ภรตได้พบกับเจ้าแสงฝางเป็นการส่วนตัว สองคนได้กั้นด้วยใจที่เจ็บร้าวด้วยรัก ภรตเสียใจที่แสงฝางทำทุกอย่างเพียงเพื่อแก้แค้นเขา แสงฝางได้ขยับเข้ามาที่ภรตทำกับเธอ เขียดเธอเป็นพวกต่างเมือง กีดกันชาติจากเธอ เขาต่างหากที่ตีราคาเธอต่ำจนเธอต้องสัญญากับตัวเองว่าเธอจะได้รับการตอบแทนจากเธอเช่นกัน ภรตว่าแสงฝางได้ตอบแทนเขาอย่างสาสมแล้ว การที่รู้ว่าผู้หญิงที่ตนรักกำลังจะแต่งงานกับชายอื่นทำให้เขาผิดหวังมาก แต่เขาก็ยินดีกับเธออย่างจริงใจ เขาสวมสร้อยศิลา มณี ให้แสงฝาง กระซิบฝากบอกงาม แสนหลวงว่าถึงอย่างไรเขาก็รักเธอเสมอ แล้วเดินจากไป

สายบดียิ้มมาบอกเจ้าแสงฝางว่าเขาบอกเจ้าชายกาวิล ไปแล้วว่าแสงฝางกับภรตกำลังตกลงกันเรื่องวันแต่งงาน ก็หมั่นกันมาตั้งนานแล้ว แสงฝางทูลสายบดียุานเจ้าอุบาย

ภรตอยู่ไปวันๆ ด้วยความเซ็ง ชาติกับศศิมาบอกว่าวันนี้คุณหญิงอติดีพาลูกสาวมาไหว้คุณหญิงเสมอใจ ภรตงว่าคุณหญิงอติดีมีลูกสาวที่ไหนอีก เมื่อภรตมาที่ห้องรับแขก เขาพบกับงาม แสนหลวง เขาตะลึงตัวชา งามเล่าให้ภรตฟังว่าเธอกลับมากรุงเทพฯ เพราะคุณหญิงอติดีส่งจดหมายไปบอกว่าป่วยมาก แต่เมื่อเธอมาถึงคุณหญิงไม่เป็นอะไรเลย คุณหญิงบอกว่าใช้วิธีนั้นเรียกงามมาเพื่อพางามไปกราบทำความรู้จักกับคุณหญิงเสมอใจ

ภรตรู้ว่าแม่เขาพอใจงามขึ้นมาบ้างเมื่อรู้ว่างามเป็นลูกสาวคุณหญิงอติดี ต้องขอบคุณคุณหญิงอติดีที่ช่วยแก้ปัญหารักให้เขากับงาม ภรตชื่นใจยิ่งนัก เขาบอกงามว่าเป็นเพื่อนเจ้าสาวให้อิสรีแต่งกับนพ.พิภพ คราวนี้แล้วเลิกเป็นเพื่อนเจ้าสาวเสียที เก็บตัวไว้เป็นเจ้าสาวของเขาคนเดียว งามยิ้มรับอย่างอ่อนหวาน

ทำไมคนเรามักชอบมองกันที่ภายนอก หรือที่เปลือกนะ?

การที่ไม่รู้จักห้วนอนปลายเท้าของคน ไม่ได้แปลว่าคนนั้นเป็นคนไม่มีห้วนอนปลายเท้า

แต่จะว่าไป... การที่คนเราทำตัวเป็นคนธรรมดาต่างๆ ที่เป็นคนที่มิฐานะ ก็อาจทำให้เราได้เห็นตัวตนที่แท้จริงของคนก็เป็นได้เหมือนกัน... ใครที่ดูถูก และ ใครที่จริงใจ เราก็จะได้เห็นกันละที่นี้.